

JIM MORRISON AND THE DOORS

DEEL 1

THERE ARE THINGS THAT ARE KNOWN AND THINGS THAT ARE UNKNOWN: IN BETWEEN ARE THE DOORS.

De legendarische zanger Jim Morrison van The Doors was bij leven en welzijn al een rock 'n roll god. Na zijn dood in 1971 groeide zijn mythe enkel maar. Nu, dertig jaar na zijn overlijden, stromen nog steeds honderden fans bijeen rond zijn graf op Père Lachaise in Parijs om hun idool te eren. Hoewel de zanger al meer dan drie decennia overleden is, blijft hij elke generatie opnieuw jongeren fascineren. Veel fans zijn geboren na 1971 en leerden de muziek van The Doors kennen via het magistrale 'The End' waarmee de film 'Apocalypse Now' van Francis Coppola uit 1979 opent en eindigt. Anderen ontdekten de groep via de biografische film 'The Doors' van Oliver Stone. Val Kilmer kroop als een perfecte look-a-like van Jim Morrison in de huid van de zanger en zong zelf de liedjes. Fanatieke Morrisonfans klagen echter over het eenzijdige beeld dat wordt opgehangen. Ook Ray Manzarek heeft kritiek. Zo is hij niet te spreken over de manier waarop Oliver Stone Jims verloren gegane studentenfilm heeft nagemaakt en er een fascistisch tintje aan geeft. Oliver Stone toont natuurlijk de sensationele zaken. De excessen, waar Jim een overvloed van meemaakte en die tot zijn vroege dood hebben geleid, passeren tot in detail de revue.

Jim Morrison zag zichzelf als artiest. Hij was zanger én dichter én wilde films maken. Liefst van al was hij als dichter doorgebroken. Hij dweept met Franse dichters à la Arthur Rimbaud en Charles Baudelaire. Hij voelde zich een zielsverwant aan de Franse *poètes maudits* uit de 19de eeuw. Als student bezat Jim een uitgebreide bibliotheek, die hij ook nog eens gelezen had! Zoals vele hippiegeneratiegenoten verslond hij Jack Kerouac en Dylan Thomas. Niet voor niets gaan The Doors door als een van de intelligentste rockgroepen ooit. Op het einde van zijn leven gaf Jim Morrison een gedichtenbundel 'The Lords and the New Creatures' uit. Jaren na zijn dood, werd zijn tekst 'An American Prayer' postuum door The Doors op muziek gezet.

Op 8 december 1943 werd James Douglas Morrison in Melbourne in Florida geboren. Jawel, hij zou deze maand zijn 60ste verjaardag hebben gevierd! Zijn vader was admiraal bij de US Navy en hoopte op een militaire carrière voor zijn oudste zoon... Het liep helemaal anders. Militaire discipline was duidelijk niet aan Jim besteed. Hij brak met zijn familie. In het begin van zijn muziekcarrière beweerde Jim zelfs dat zijn ouders dood waren. Hij volgde les aan de filmschool UCLA van Los Angeles. Francis Ford Coppola en George Lucas waren medestudenten. Hij ontmoet er Ray Manzarek. De twee studenten deelden hun interesse in de film, de Europese film, de Nouvelle Vague, jazz en blues en rock, de beatnikliteratuur,... Beiden experimenteerden met LSD, maar dat gevaarlijke snoepje was toen in de VS nog legaal. Aan de filmschool kregen ze les van Josef von Sternberg. Von Sternberg had Marlène Dietrich ontdekt. Hij regisseerde vijf films met haar in de hoofdrol, waaronder 'Der Blaue Engel' en 'Shanghai Express'. Na hun afstuderen besloten de twee vrienden een band op te richten. Het was de zomer van 1965.

Ray Manzarek is een klassiek geschoold pianist en zorgt als toetsenman voor de typische klank van The Doors. Ray ging op zoek naar een gitarist en een drummer. De gitarist moest een rocker zijn die jazz kon spelen en de ideale drummer was een jazzmuzikant die kon rocken. Hij vond beiden in een cursus Transcendentale Meditatie. John Densmore werd de drummer en Robby Krieger de gitarist. John Densmore accentueerde de zang. Met zijn percussie gaf hij als het ware uitroeptekens aan na Jims teksten. Robby Krieger

componeerde ook muziek. Hij schreef ondermeer hun lijflied 'Light My Fire'. De naam van de groep haalden Jim en Ray uit de titel van Huxleys boek 'The Doors of Perception', dat een van de bijbels was voor de op drugs verslingerde hippies. Huxley citeert uit William Blakes gedicht 'The Doors: Open and Closed' het vers "*If the doors of perception were cleansed every thing would appear as it is, infinite.*" Jim Morrison formuleerde dit steeds als "*There are things that are known and things that are unknown: in between are the doors.*"

Jim schreef liedjesteksten en was het gezicht van The Doors. Nadat hij zijn bedeesdheid tijdens de eerste optredens overwonnen had, groeide hij uit tot meesterperformer. Telkens opnieuw onderzocht hij hoe ver hij het publiek kon manipuleren. Hoe ver kon hij het publiek krijgen? Tot en met relletjes met de politie toe. Niet voor niets was hij een aanhanger van het Living Theatre, waar hij een aantal knepen van het vak had geleerd. Dat gezelschap bracht *guerillatheater*, shockerend en manipulerend. Een lied als het oedipoedale 'The End' is opgebouwd als een waar theaterstuk. Ook de executie in 'The Unknown Soldier' is puur theater. Tijdens de optredens droeg Jim zijn gedichten voor, improviseerde en zocht een dialoog met het publiek. Verder waren er de suggestieve dansen met de micro, het rondspringen, vallen, kruipen en kronkelen als een sjamaan, een priester, een blanke Indiaan in extase, die als ware het een godsdienstig ritueel uit zichzelf stapt en het publiek tot katharsis brengt.

Grote woorden? Bij Jim Morrison en The Doors was het echt, maar ook gespeeld. En zoveel meer. Jim beschouwde zichzelf letterlijk als een sjamaan. Hij zingt over 'the Universal Mind', 'Let's reinvent the gods, all the myths of the ages', 'What have they done to the earth? What have they done to our fair sister?' Herhaaldelijk vertelde hij over een voorval uit zijn kinderjaren, zijn eerste "taste of fear", een bijna mystieke ervaring. In de song 'Peace Frog' verwijst hij naar het gebeuren. Als vierjarige jongetje zat hij bij zijn ouders en grootouders in de auto. De familie reed door de woestijn in New Mexico. Er was een vreselijk ongeval gebeurd dat de jongen heel erg aangreep. Een aantal Pueblo-Indianen lag op straat dood te bloeden. Jim beweerde dat de geesten van de stervende Indianen in hem gevaren waren! Hoe dan ook, het imago van The Doors was dat van een ernstige groep, '*the most serious rock 'n roll band*'. Bekijk foto's van Jim. Zeer uitzonderlijk kon er een lachje af. Luister naar de teksten. Zwaar en donker. Over leven en dood. Lijden en pijn. *Dark poetry*.

Anderzijds was er het zorgvuldig opgebouwde en zelf gecreëerde imago: de leren broek, het witte T-shirt, de fles drank in handbereik. Jim had steeds enkele provocerende one-liners klaar voor de journalisten die hem maar al te graag interviewden en dan weer dat ene zinnetje eruit lichtten. 'Erotic politicians', 'orgasmic rock 'n roll', ... De pose die hij zichzelf aanmat, het toneel dat op het podium werd opgevoerd en zijn alter ego de mythische The Lizard King werden steeds belangrijker.

Hun eerste optredens gingen door in de Whiskey A-Go-Go club op Sunset Strip in Los Angeles. Na een te suggestief uitgebeeld 'The End' werd hun contract verbroken. Geen nood, want ondertussen waren ze opgemerkt door Jac Holzman, de oprichter van Elektra Records, waar al hun platen zouden geproduceerd worden. Hun eerste plaat was een schot in de roos. Een nieuwe ster was geboren. Het titelloze debuut kreeg lovende commentaren, verkocht enorm en was goed voor twee monsterhits: hun eerste single 'Break on Through' en 'Light my Fire'. Het eerste goud was binnen. Het volk liep storm voor de optredens. The Doors brachten én bedwelmende muziek én intellectuele teksten én een verbluffende performance. In de verslagen van hun optredens wordt steevast verwezen naar het charisma van Jim. Jim ging steeds voluit en gaf zich totaal... voor zover de drank het toeliet. Op het einde van hun set op een van hun allereerste optredens, toen het publiek tot slechts drie man geslonken was, vroeg zijn vriendin Pamela Courson waarom hij speelde alsof er duizend man in de zaal zat. '*You never know when you're doing your last set*', repliceerde hij.

De tournees gingen stilaan compleet uit de bocht. Soms was Jim te dronken om op te treden. Ray nam dan het zingen voor zich zoals tijdens een concert in Nederland, toen Jim met een overdosis drank en drugs in het ziekenhuis belandde. Jim hitste voortdurend zijn publiek op. Zo ruide hij de toeschouwers op tegen de politie die met moeite de orde kon bewaren. In december '67 arresteerden twee agenten hem tijdens hun optreden in New Haven. Tijdens de Ed Sullivan Show werd met presentator Sullivan afgesproken het suggestieve woordje 'higher' weg te laten. Natuurlijk kwam Jim de afspraak niet na. Een tweede uitnodiging van Ed Sullivan kwam er bijgevolg nooit. Op een optreden waar zijn moeder aanwezig was, kon hij het niet nalaten om haar uitdagend 'The End' toe te zingen. Hij werd uitdagender en uitdagender. Voortdurend leefde hij op de grens en meermaals ging hij over de schreef.

Tijdens feesten viel hij dronken uit het raam. Geen geklaag, telkens kroop hij recht om opnieuw te gaan fuiven. Op het podium sprak hij obscene taal, simuleerde hij seks en tijdens het beruchte concert in Miami in maart 1969 zou hij zijn geslacht getoond hebben. Volgens Manzarek was dit echter slechts massahallucinatie. Er is ook nooit een foto over het incident opgedoken die Manzarek tegenspreekt. Jim was dronken, had ruzie gemaakt met Pamela, het was er snikheet, er waren veel teveel tickets verkocht, het podium was wankel. Wanneer Jim dronken was, vielen de optredens muzikaal vaak tegen. En die bewuste avond begon hij met zijn 'Rock is Dead'-show. Hij had geesten opgeroepen, die hij niet meer de baas kon. The Doors wilden het publiek wakker schudden. 'Wake up', riep Jim voortdurend. Maar het publiek verlangde enkel een show, die steeds de vorige moest overtreffen. Jim Morrison spotte hiermee. Hij maakte de toeschouwers uit. 'You're all a bunch of fuckin' idiots'. 'Jullie komen niet naar muziek luisteren, jullie verlangen geen rock 'n roll optreden, jullie willen alleen maar een freakshow. Willen jullie misschien mijn lul zien?' Hierop volgde een proces. Zijn advocaat stak hem in een kostuum mét das, maar dat kon allemaal niet baten. Het verdict luidde schuldig.

Miami had de start van hun eerste lange tour moeten zijn. Tot dan toe waren hun tournees steeds beperkt gebleven tot enkele concerten. Het was immers nooit gemakkelijk om Jim op tijd in het vliegtuig te krijgen of op tijd op het podium. Maar nu werden overal optredens afgezegd. Mochten ze toch optreden, stond de politie paraat om hem bij de minste aanleiding opnieuw in te rekenen. De groep trok zich terug in de studio en bracht 'Morrison Hotel' uit. Later volgden de opnames voor 'L.A. Woman'. Toen de muziek opgenomen was, reisde hij met Pamela naar Parijs. De anderen mochten de plaat afwerken. Nog enkele weken had hij te leven.

'Ik zal leven als een vallende ster,' voorspelde Jim Morrison ooit aan Ray Manzarek. Na 5 jaar aan de top was hij totaal opgeleefd. Fysiek was de sexy jongeman getransformeerd in een man die wegens het alcoholmisbruik enkele kilo's te dik was. De eerste grijze lokken verschenen en op het einde van zijn leven begon hij zijn eerste haren te verliezen. Toen hij stierf, was hij amper 27. Hij stierf niet aan een overdosis zoals Janis Joplin of in zijn eigen braaksel als Jimi Hendrix. Dat had gekund. Geen gewelddadige dood dus, maar een hartinfarct in bad in een appartement in Parijs. Het fatale einde, waarop zijn overdadig leven moest uitlopen. Hij had steeds op het scherp van de snede geleefd en tastte voortdurend af hoe ver hij kon gaan. Nooit bang om te ver te gaan...

Na Jims overlijden brachten Ray Manzarek, John Densmore en Robby Krieger nog twee lp's uit onder de naam The Doors. Om evidente redenen, haalden ze niet meer het succes van vroeger. De show was afgelopen. De magie was weg. De Lizard King was dood. De lichten mochten uit. Hun wegen scheidde en de bandleden gingen hun eigen weg. Manzarek en Krieger speelden nog samen in de Butts Band. Elk gaf later soloplaten uit. In 1978 vonden ze elkaar weer in de opnamestudio om Jims gedicht 'An American Prayer' op muziek te zetten. Vorig jaar besloten Manzarek en Krieger dat het tijd werd voor een

reünie. John Densmore wil niet meer mee en dreigde met een proces. Om juridische problemen met hem en Jims nabestaanden te vermijden, noemt de groep zich nu The 21 Century Doors. Ian Astbury van The Cult treedt op als zanger. Op enkele concerten drumde Stewart Copeland van The Police, maar hij werd vervangen door Ty Dennis. Met Angelo Barbera erbij, heeft de groep nu voor het eerst een vaste bas. Zijn The Doors daarmee een covergroep van zichzelf geworden? In december zullen we het kunnen horen, wanneer ze optreden in Brussel.

The Doors

Regie: Oliver Stone
V.S.; 1991; 140 min.
Jim Morrison: Val Kilmer
Pamela Courson: Meg Ryan
Ray Manzarek: Kyle MacLachlan
Robby Krieger: Frank Whaley
John Densmore: Kevin Dillon
e.a.

Andere stemmen

- **Ray Manzarek:** de toetsenman van The Doors. Ray werd geboren op 12 februari 1939 in Chicago in een familie van katholieke Poolse emigranten. Hij componeerde heel wat van hun muziek. Vooraleer hij met Jim Morrison The Doors oprichtte, speelde hij in Rick and the Ravens. Later musiceerde hij o.a. met de punk rock band X. Deze groep staat op het album van 'The X-Files. Fight the Future' te horen met 'Crystal Ship'. Met Philip Glass nam hij een elektronische adaptatie van de 'Carmina Burana' op.
- **Robby Krieger:** de gitarist. Geboren op 8 januari 1946 in Los Angeles. Voor hij Manzarek ontmoette, speelde Krieger als gitarist in meerdere folk- en bluesgroepen. Schreef tekst en muziek, waarvan je zou zweren dat het Jim was die de teksten schreef. 'Light my Fire' komt van Krieger, niet van Jim!
- **John Densmore:** de drummer. Hij werd geboren op 1 december 1945. Samen met Robby Krieger speelde hij bij de Psychedelic Rangers vooraleer bij The Doors te komen. Later zou hij opnieuw een band vormen met zijn oude maat: de Butts Band.

Discografie

Tijdens Jims leven werden er zes lp's uitgebracht en een verzamelaar 'Absolutely Live'. Na zijn dood namen de drie andere bandleden nog twee platen op als The Doors. Ze voorzagen muziek voor Jims tekst 'An American Prayer'. In 1997 kwam de cd boxset The Doors uit met 4 cd's. En sinds enkele jaren willen The Doors alles nog eens overdoen tot en met onuitgegeven muziek en concertopnames. De eerste cd in deze reeks kwam in 2001 uit, 30 jaar na Jims overlijden. 'Bright Midnight. Live in America' telt 14 songs opgenomen op 8 verschillende concerten.

LP's

- THE DOORS

Januari 1967.
(Nr. 2 in de V.S.). Elektra 74007.
Break On Through (To The Other Side); Soul Kitchen; The Crystal Ship; Twentieth Century Fox; Alabama Song (Whisky Bar); Light

My Fire; Back Door man; I Looked At You; End Of The Night; Take It As It Comes; The End.

– **STRANGE DAYS**

September 1967

Nr. 3 in de V.S.). Elektra 74017.

Strange Days; You're Lost Little Girl; Love Me Two Times; Unhappy Girl; Horse latitudes; Moonlight Drive; People Are Strange; My Eyes Have Seen You; I Can't See Your Face In My Mind; When The Music's Over.

– **WAITING FOR THE SUN**

September 1968

Nr. 1 in de V.S.). Elektra 74024.

Hello I Love You; Love Street; Not To Touch The Earth; Summer's Almost Gone; Wintertime Love; The Unknown Soldier; Spanish Caravan; My Wild Love; We Could Be So Good Together; Yes, The River Knows; Five To One.

– **THE SOFT PARADE**

Augustus 1969

(Nr. 6 in de V.S.). Elektra 75005.

Tell All The People; Touch Me; Shaman's Blues; Do It; Easy Ride; Wild Child; Runnin' Blue; Wishful Sinful; The Soft Parade.

– **MORRISON HOTEL**

April 1970

(Nr. 4 in de V.S.). Elektra 75007.

Roadhouse Blues; Waiting For The Sun; You Make Me Real; Peace Frog; Blue Sunday; Ship Of Fools; Land Ho!; The Spy; Queen Of The Highway; Indian Summer; Maggie McGill.

– **ABSOLUTELY LIVE**

1970

(Nr. 8 in de V.S.). 2-9002/2665 002.

Who Do You Love; Alabama Song/ Back Door Man/ Love Hides/ Five To One; Build Me A Woman; When The Music's Over; Close To You; Universal Mind; Break On Thru No. 2; Celebration Of The Lizard; Soul Kitchen.

– **L.A. WOMAN**

1971

(Nr .9 in de V.S.). Elektra 75011/K 42090.

The Changeling; Love Her Madly; Been Down So Long; Cars Hiss By My Window; L.A. Woman; L'America; Hyacinth House; Crawlin' King Snake; The WASP (Texas Radio & The Big Beat); Riders On The Storm.

– **AN AMERICAN PRAYER**

November 1978

Elektra 5E 502/K 52111.

Awake (Ghost Song; Dawn's Highway Bleeding; Newborn Awakening); To Come Of Age (Black Polished Chrome/ Latino Chrome; Angels And Sailors; Stoned Immaculate); The Poet's Dreams (the Movie; Curses, Invocations); World On Fire (American Night; Roadhouse

Blues; Lament; The Hitchhiker); An American Prayer

- OTHER VOICES

1971

Elektra

In the Eye of the Sun; Variety is the Spice of Life; Ships w/ Sails; Tightrope Ride; Down on the Farm; I'm Horny, I'm Stoned; Wandering Musician; Hang on to Your life.

- FULL CIRCLE

1972

Elektra

Get Up And Dance; 4 Billion Souls; Verdilac; Hardwood Floor; Good Rockin; The Mosquito; The Piano Bird; It Slipped My Mind; The Peking King And The New York Queen

Dit is het eerste deel van een drieluik over The Doors. Het volgende artikel behandelt de Parijse dagen van Jim Morrison en een verslag over de herdenking op 8 december in Parijs, wanneer Jim 60 jaar zou geworden zijn. Als laatste deel volgt een concertverslag van het optreden van The 21st Century Doors.

Frank Beckers